

Morötter i Bergasalen

På förskolan Gläntan i Skövde startade man för drygt ett år sedan ett utvecklingsarbete om förskolans matematik, som vi berättat om tidigare. I denna artikel berättas om hur en påse nyupptagna morötter inspirerat till undersökningar kring uppdelning av tal och relationer mellan tal.

Barn och pedagoger på Gläntan håller matematiken levande. På vägarna finns många foton, bilder och teckningar med anknytning till matematik. Pedagogerna säger att deras eget förhållningsätt till matematiken i förskolans vardag har ändrats. Idag arbetar men mer medvetet med att synliggöra matematiken och problematisera situationer och händelser med anknytning till matematik, både spontant och i planerade aktiviteter. De arbetar också mer medvetet med att hjälpa barnen att utveckla sitt språk så att de undan för undan kan införliva matematikord i sitt ordförråd. I många vardagssituationer upptäcker barnen själva matematiken och just nu är de särskilt intresserade av hur man kan gruppera tal.

*Görel Sterner är
förskollärare, lågstadielärare och
specialpedagog och
arbetar på NCM*

En dag kommer Erik till förskolan med en påse morötter. Dem har han fått av morfar som odlar morötter och som tycker att Eriks kompisar på avdelningen Bergasalen ska få smaka. Erik tvättar morötterna. Men innan han hinner bjuda på dem undrar barnen hur många morötter det är.

August gissar först på 100 stycken men ångrar sig strax och föreslår 20. De bestämmer sig för att räkna dem. Barnen lägger morötterna i högar om 5.

De upptäcker att det blir 4 högar med 5 morötter i varje och så blir det 4 morötter över. Barnen räknar, 5 och 5 är 10. 10 och 10 är 20. Fyra morötter bredvid, då är det 24 stycken.

Camilla som är förskollärare i Bergasalen frågar några av barnen om de kan sortera morötterna i högar med lika många i varje hög. Barnen provar sig fram och lägger morötterna i högar om tre. De konstaterar att då är det 8 högar med 3 morötter i varje hög.

Camilla frågar nu några andra barn om det är möjligt att göra färre högar, men med lika många morötter i varje hög.

Barnen provar sig återigen fram och upptäcker till sin förtjusning att om man bara gör 4 högar, då får man faktiskt 6 morötter i varje hög. Här skapar Camilla ett gyllene tillfälle att undersöka och resonera med barnen om begreppen hälften och dubbelt.

Olivia och Karl är ivriga att få undersöka hur många högar det räcker till om man lägger dem två och två. Det blev många! Med Camillas hjälp provar barnen att räkna 2, 4, 6, 8, 10, 12. Tolv högar blev det!

Viktor tycker att morötterna liknar handens fingrar. Han plockar ut 5 morötter och parbildar dem med sina fingrar. De är lika många säger han.

Jag vet något annat säger Julia. Hon tar 7 morötter från högen och lägger dem i en rad. Nu är de lika många som veckans dagar säger hon.

Barnen på Gläntan fascinerar av att man kan kvantifiera omvärlden och ta reda på antal genom att använda räkneord. Från att ha räknat små antal genom att pekräkna är de nu intresserade av hur man kan antalsgruppera och t ex räkna på

multiplar av två, fem och tio. De börjar upptäcka relationer inom tal, mellan tal och reflekterar också över tal i omvärlden. I aktiviteten med morötterna har barnen undersökt och diskuterat många sätt att gruppera talet 24. De undersöker matematiska begrepp och använder ord som fler än, färre, lika många, inte lika många, dubbelt och hälften. Lärarna tar som sin uppgift att fånga upp barnens intresse för att undersöka tal och tar det som utgångspunkt för nya frågeställningar och utmaningar. Vi ser vi fram mot vidare rapporter om förskolans kreativa arbete med matematik, både från Gläntan och andra förskolor!

